

DÁNIA

DÁNIÁBAN LÉTEZIK ÁTFOGÓ, ORSZÁGOS SZINTŰ TEHETSÉG PROGRAM A MŰVÉSZETI TERÜLETEN. EMELLETT A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK DECENTRALIZÁLT MÓDON ÜZEMELTETNEK TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAMOKAT, EZEK FŐLEG MÁR A POSZTGRADUÁLIS KÉPZÉSEKEN KITŰNT TEHETSÉGEKET CÉLOZZÁK MEG. EMELLETT LÉTEZIK TÖBB, NEM ÁLLAMI TEHETSÉGGONDOZÁSI SZERVEZET IS, MELYEK ELSŐDLEGES FINANSZÍROZÁSI FORRÁSA A RÉSZTVEVŐ ISKOLÁK ÉS/VAGY JÓTÉKONYSÁGI ALAPOK KIFIZETÉSEI.

1.) A Kultúráért felelős Minisztérium Kastély- és Kulturális Hatósága foglalkozik a művészeti tehetséggondozó programokkal, amiket részben az Állami Művészeti Alapon (Statens Kunstfond) keresztül finanszíroz. A Kastély és Kulturális Hatóság a Kulturális Minisztérium autonóm háttérintézménye, melynek elsődleges feladata az állami tulajdonban lévő kastélyok és múzeumok és parkok kezelése, állagmegőrzése. Emellett foglalkozik művészeti tehetséggondozással is.

Kulturális területen egy nemzeti tehetséggondozási hálózatot hoztak létre, melynek célja egyebek mellett „felfedni és begyűjteni tapasztalatokat és tudást a tehetséggondozásról,” és „új tehetséggondozási formák- és együttműködések” kidolgozása.

A felügyelő minisztérium programjait a Költségvetési Törvényben meghatározott összegben az államkassza finanszírozza, az Állami Művészeti Alapon (Statens Kunstfond) keresztül.

3.) Fontos szervezet a Talentcamp DK, amely általános iskolák együttműködésével létrejött szervezet, mely általános iskola felső tagozatán tanulóknak nyújt tehetséggondozási lehetőségeket.

A TalentcampDK egyesületi státuszban működik. TalentcampDK a tagiskolák befizetéseiből finanszírozza tevékenységét, a táborokban részt vevő tanulók számától függően. A TalentcampDK dán, angol és matematika tárgyakból nyújt extra oktatást és táborokat az általános iskolák 7-9. osztályos tanulóinak.

2.) Nagyobb, átfogó intézmény továbbá az Astra, Dánia nemzeti természet-tudományi központja. Fő céljai a tanárok inspirációja, a természettudományos tárgyak oktatása kereteinek erősítése és minőségének javítása, tudományos és tapasztalati alapokra építve. Egyik rész célja, hogy fókuszáljon a gyerekek és fiatalok tehetséggondozásának megerősítésére. Az Astra a Gyermek- és Oktatási Minisztérium alá tartozik, autonóm intézmény, leginkább egy alapítványnak felel meg.

Az Astra-t számos alap támogatja (pl. a Mærsk, a Novo Nordisk, és egyéb magáncégek alapjai), melyek támogatásának elosztásában és felhasználásában is részt vesz.

Az Astra rendelkezik egy „A jövő tudományos tehetségei” elnevezésű, természettudományos tehetséggondozó programmal, mely a Novo Nordisk Alap támogatásával valósul meg. Célja a jelenlegi természettudományos kutatási eredményeket közölni az ebben érdekelt diákokkal. A program keretein belül a résztvevők táborokon és online találkozókra vesznek részt.

4.) Jelentős munkát végez továbbá a Tehetséges Fiatalok Akadémiája (Akademiet for Talentfulde Unge) is, amelynek küldetése, hogy bővítse tehetséges gyermekek és fiatalok lehetőségeit, a tehetséggondozást az oktatási intézményekben. A Tehetséges Fiatalok Akadémiája egy Koppenhága melletti gimnázium alapította egyesület, civil szervezetként működik. Finanszírozásának alapja, hogy a résztvevő tanulók után a küldő gimnázium részvételi díjat fizet az Akadémiának.

A Tehetséges Fiatalok Akadémiájának több tehetséggondozó programja van:

- általános iskolásoknak (évfolyamtól függően 1-1),

- gimnazistáknak és

- szakmát tanuló diákoknak.

A szakmai tehetséggondozás mellett a szociális kompetenciákra is hangsúlyt fektetnek, pl. motiváció, reziliencia, célok kijelölése stb.

Átfogó szinten nem jellemzőek külön hátrányos helyzetű tehetségekkel foglalkozó programok, ugyanakkor számos civil szervezet mind Dánián belül, mind az országhatárokon kívül kínál speciális programokat.

Az Oxford Research kutatóintézet a Gyermek- és Oktatásügyi Minisztérium Oktatási és Minőségi Hatóságának megbízásából 2019-ben publikált egy elemzést a tehetséggondozásról az általános iskolákban és gimnáziumokban.

<https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/aktuelt/pdf-19/190228-talentudvikling-i-grundskolen-og-gymnasiet.pdf?la=da>

(dán nyelven)

2017-ben a Nemzeti Jóléti Kutatási- és Elemzési Központ tanulmányt közölt a tehetséggondozásról Dánia gimnáziumaiban:

<https://www.vive.dk/media/pure/10751/2302046>

2016-ban publikálta a Dán Oktatási Értékelési Intézet „Elit- és tehetségprogramok a felsőfokú oktatásban” című jelentését, amiben megvizsgálja az egyetemek, főiskolák és szakmai akadémiák tapasztalatait a tehetséggondozó programokkal, 2004 és 2015 között. A teljes jelentés, dán nyelven az alábbi linken érhető el:

<https://www.eva.dk/videregaendeuddannelse/elite-talentprogrammer-paa-videregaende-uddannelser>

A fenti tanulmányról az összefoglaló ezen a linken olvasható:

https://www.eva.dk/sites/eva/files/2017-08/Resume_Elite-%20og%20talentprogrammer%20pa%20de%20videregaende%20uddannelser.pdf